

JEZUS is God

• door Kees Fleggen

VELEN VAN ONZE LEZERS ZIJN ONGETWIJFELD VERTROUWD MET DE GEDACHTE DAT ELK EVANGELIE EEN BEPAALD THEMA HEEFT. DE VIER EVANGELIËN ZIJN ALS EEN VIERSTEMMIG LIED OVER HET LEVEN, STERVEN EN DE OPSTANDING VAN DE HEER JEZUS. ELKE EVANGELIST HEEFT HET HEM BESCHIKBARE MATERIAAL OP EIGEN WIJZE GEORDEND - NATUURLIJK GELEID DOOR DE HEILIGE GEEST, DE VAARDIGE SCHRIJVER OVER WIE DAVID IN PSALM 45 SPREEKT.

We kunnen de vier levende wezens uit Openbaring 4 en 5 koppelen aan de vier evangeliën: Mattheüs is de Leeuw (de Koning van Israël, geboren uit de koninklijke lijn), Markus het Rund (de trouwe en onvermoeibare dienstknecht), Lukas de Mens (geboren uit Maria, geslachtsregister terug tot Adam) en Johannes de Vliegende Arend (de Zoon van God, met hemelse oorsprong). Deze indeling is steekhoudend, maar toch is niet alles hiermee gezegd. In dit artikel wil ik met u naar het evangelie van Mattheüs op een andere manier kijken, op zoek naar hoe deze tollenaar duidelijk maakt dat die Koning niemand minder is dan God Zelf - en dat doet hij vaker dan u wellicht dacht!

De geboorte

In Mattheüs loopt de vertelling over de geboorte van Jezus via Jozef, want deze is de erfgenaam van het huis van David. Hieraan merken we dat Mattheüs de invalshoek van de Koning kiest. Jozef krijgt een verschijning van een engel van de Heer, die hem geruststelt over de baby die Maria buiten zijn medeweten blijkt te verwachten (1:20-23). Hierin vallen enkele zaken op:

1. De baby is door de Heilige Geest verwekt, wat betekent dat God de Vader is.
2. Hij zal de naam Jezus krijgen, wat “de HEERE redt” betekent.
3. Dit alles blijkt een vervulling te zijn van een belofte uit Jes.7:14 - en daar staat dat Hij de naam Emmanuel zal krijgen.

De geboorte van Jezus zoals aan Jozef aangekondigd, betekent dat God Zelf komt: “God met ons”! In Jesaja wordt deze belofte in 8:8 en 10 gevolgd door de belofte dat God niet zal

toelaten dat de koning van Assyrië een volledige overwinning behaalt: het land is namelijk van Immanuel (8:8) en het zal dus niet gebeuren omdat God met ons is (8:10 - dit zien we verder uitgewerkt en vervuld in Jes.36-39). Hier zien we gelijk een stukje uitleg van de naam Jezus. Deze bijzondere baby die geboren zal worden, is God Zelf: Hij komt Zelf om het volk van hun zonden te verlossen!

Doop met de Heilige Geest

Johannes de Doper staat stomverbaasd als Jezus komt om door hem gedoopt te worden (3:13,14): dat was voor hem de omgekeerde wereld. Net daarvoor (3:11) lezen we waarom hij dat denkt: Johannes wist dat hij slechts de heraut was die de komende Koning aankondigde en hij zei dat Hij *met de Heilige Geest* zou dopen. Wie kan dat doen dan God alleen? Jezus wil toch gedoopt worden in het water van de Jordaan: Hij voegt zich bij degenen die op Hem wachten en Hij wil als Mens zich onder de leiding van de Heilige Geest stellen. Direct na de doop zien we de hemelen zich openen en de Heilige Geest als een duif op Hem neerdalen, en de Vader spreekt die gedenkwaardige woorden: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden*. Hier zien we de Drie-Enige God.

De Heer, uw God, zult u aanbidden

Bij de derde verzoeking die Mattheüs noemt (er zijn er mogelijk meer geweest, we lezen alleen over de drie na de veertig dagen vasten) reageert Jezus op de uitdaging om de satan te aanbidden met weer een citaat uit Deuteronomium: “*De Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen.*” Dat was precies wat de duivel had nagelaten: hij zocht zijn eigen eer en wilde zelf aanbeden worden.

Maar wat zien we door het hele evangelie heen? Op geen enkel moment weigert Jezus een hulding en die valt Hem vaak genoeg ten deel (en terecht): we lezen over de wijzen uit het oosten (2:11; gezien 2:16 heeft Hij dat mogelijk bewust meegemaakt), de melaatse in 8:2, Jairus in 9:18, de discipelen in 14:33, de Kananese vrouw in 15:25, de vader van de maanzieke jongen in 17:14 en de moeder van Jakobus en Johannes in 20:20. Wie Mattheüs grondig doorleest, ontdekt ook welke mensen dat niet doen: dat zijn natuurlijk de leiders van het volk, maar ook de rijke jongeling.

In Openbaring lezen we tweemaal dat Johannes (onder de indruk van de visioenen) voor een engel neervalt, die hem gelijk corrigeert: *doe dat niet, aanbid God!* Nergens lezen we dat Jezus op zo'n manier reageert: een duidelijke aanwijzing dat Hij wist Wie Hij was (is): God Zelf!

Maar Ik zeg u ...

Wat Jezus doet in de Bergrede, is ongehoord. Veel van wat Hij zegt in de zaligsprekingen is weliswaar terug te voeren op het Oude Testament. Hij zegt tevens dat Hij niet gekomen is om de wet en de profeten op te heffen (5:17), maar een aantal elementen in deze verzameling uitspraken is toch opmerkelijk. Ten eerste zegt Hij nergens (zoals de profeten vaak wel): *“zo zegt de HEERE”*. Ten tweede prijst Hij iedereen gelukkig die om Zijnentwil gesmaad en vervolgd wordt (5:11) - wat nog nooit iemand in het OT had gedaan. Ten derde is er die bijzondere serie uitspraken: *“U hebt gehoord dat tot de ouden is gezegd Maar Ik zeg u”* (5:21-48). Hier stelt Hij zich op één lijn met de Wetgever op Sinai - ja: Hij is die Wetgever Zelf, God Zelf! Hij is het die de werkelijke, innerlijke betekenis van de Wet van Mozes openbaart. Door Zijn uitleg en toepassing wordt het helemaal duidelijk dat niemand die Wet kan houden. Daarom schrokken de discipelen ook zo van Zijn uitspraken over huwelijk en echtscheiding (19:10).

Maar Hij was gekomen om zowel de Wet als de profeten te vervullen, Hij was degene die dat echt kon, die nergens struikelde. Hij was God Zelf, de mensen gelijk geworden - met uitzondering van de zonde (Hebr.4:15). Hij besluit de Bergrede met die bekende woorden waar we ook een kinderliedje van hebben gemaakt. In het OT wordt de HEERE God vaak een Rots genoemd: vaste grond onder de voeten. Jezus vergelijkt zichzelf daarmee: als je Zijn woorden hoort en doet, sta je op een stevig fundament en word je niet weggespoeld in een stortbui (7:24-27). Later zou Paulus zeggen

dat hij als een kundig bouwmeester het fundament had gelegd - en dat is Jezus Christus. Opnieuw zien we hoezeer Mattheüs benadrukt Wie deze Koning uit het geslacht van David eigenlijk is.

Spreek slechts een woord

Na de Bergrede haalt Mattheüs twee mensen naar voren die duidelijk maken dat Jezus eigenlijk God zelf is. De eerste is een melaatse die Hem te voet valt, wetende dat Hij hem kan reinigen: *“als U wilt, kunt U mij reinigen”* (8:2). Deze man stelt zich volkomen afhankelijk van Gods wil in zijn leven - daar kunnen we op zich al veel van leren! Maar Jezus *doet* niks - Hij *sprekt* alleen een woord en terstond wordt de man van zijn melaatsheid gereinigd. Daarna komt er een centurio, die een stapje verder gaat. Hij merkt op dat hij niet belangrijk genoeg is dat de Heer onder zijn dak komt: *“spreek slechts met een woord en mijn knecht zal gezond worden”* (8:8).

Het is prachtig om te zien dat de Heer Jezus deze beide mensen de kans geeft om hun geloof te uiten. Natuurlijk had Hij best tegen de centurio kunnen zeggen dat een woord genoeg is (zoals we dat vinden in Joh.4:47-50), maar Hij weet heel goed wat er in het hart van deze centurio leeft en biedt aan om te komen (Hij voelde zich niet te groot, Hij was zachtmoedig en nederig van hart), zodat het grote geloof van deze Romein kan stralen en Hij hem tot voorbeeld kan stellen. Maar we zien hier ook nadrukkelijk de Schepper Zelf aan het werk: *“Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er”* (Ps.33:9; vgl. Gen.1).

Wie is toch Deze?

Bij de storm op zee wordt een andere kant belicht waaruit blijkt dat Jezus werkelijk God zelf is. In Psalm 65:8 lezen we: *“Die het bruisen van de zeeën stilt, het bruisen van hun golven en het rumoer van de volken”*. En wat te denken van: *“HEERE, God van de legermachten, wie is als U? Groot van macht bent U, HEERE; Uw trouw omringt U. U heerst over de overmoed van de zee; wanneer haar golven zich verheffen, stilt Ú ze”* (Psalm 89:9,10). In beide gevallen zien we de HEERE God zelf handelen om de zee tot bedaren te brengen. Let daarbij op het *wie is als U* in 89:9 - de echo hiervan zien we in Mat.8:27, waar de mensen zich verwonderen en zich afvragen: *Wat voor Iemand is Deze, dat zelfs de winden en de zee Hem gehoorzamen?* Merk op dat er geen sprake is van een gebed, maar van een bestraffing! Hier spreekt de Gebieder, hier spreekt God zelf en het is zo voorstelbaar dat de mensen zich verwonderden.

Wie kan zonden vergeven dan God alleen?

Zo'n verwondering zien we in 9:1-7 waar Hij de verlamde niet eerst geneest, maar eerst zijn zonden vergeeft. In Markus en Lukas wordt er bij verteld dat de schriftgeleerden bij zichzelf zeiden: *Wie kan zonden vergeven dan God alleen?* Die vraag was terecht en Jezus wist heel goed wat hun overwegingen waren. In Mattheüs lezen we alleen: *Deze lastert.* Maar Jezus toont met een machtswoord aan dat de Zoon des Mensen macht heeft om op aarde zonden te vergeven: *Sta op en loop*, zegt Hij tegen de verlamde. Opnieuw sprak Hij slechts een woord en de genezing was een feit.

Wat veel mensen niet bedenken bij zo'n prompte genezing, is dat dit echt een bijzondere scheppingsdaad is. Mocht een arts erin slagen om de oorzaak van een verlamming op te heffen, dan nog kost het maanden van therapie om te leren lopen - zeker als je dat nog nooit gedaan hebt. De spieren moeten sterker worden, de automatismen in het zenuwstelsel moeten worden aangeleerd en de spierspoeltjes (die de spanning in de spieren meten) moeten hun werk goed kunnen doen. Dat alles is ineens, in een oogwenk, in orde. Alle therapie kan worden overgeslagen!

Twee machtswoorden vlak bij elkaar, voor één mens, maken duidelijk Wie deze bijzondere persoon is: Jezus is God!

Groter dan de tempel

Mattheüs vertelt in H 12 over de toenemende tegenstand vanuit de Farizeeën en schriftgeleerden. Tekenend is het openingsverhaal over het aren plukken op sabbat. Op twee manieren leren we hier dat Jezus niet maar gewoon de erfgenaam van David is, want David zou de opgetekende uitspraken nooit voor zijn rekening hebben kunnen nemen. Maar eerst haalt Jezus de geschiedenis van David en de toonbroden aan om duidelijk te maken dat de Farizeeën het niet bij het rechte eind hadden. Ongehoord is wat Hij in 12:6 zegt: *"Ik zeg u echter, iets groters dan de tempel is hier"*. Elders zegt Hij ook dat Hij groter is dan Salomo en dan Jona, maar dit gaat daar nog bovenuit. Ik zou denken dat de mensen met hun oren moeten hebben staan klapperen. Wie kan groter zijn dan de tempel dan God alleen? Als uitsmijter komt daar nog bij dat Hij zegt: *"Want de Zoon des Mensen is Heer van de sabbat"* (12:8). Opnieuw doet Hij zich kennen als de Wetgever, net als bij de Bergrede.

Daar ben Ik in hun midden

Velen kennen die tekst uit 18:20 natuurlijk: *"Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden"*.

Het gaat blijkens de context vooral om het gezag dat in de gemeente kan worden uitgeoefend (in tuchtzaken), maar de uitspraak geldt op zichzelf breder. Volgens de Joodse traditie gold dat als twee of drie mannen samen de Schrift bestudeerden, de Sjechina (Gods heerlijke aanwezigheid in de wolk/vuurkolom) dan in hun midden was. Hoewel deze tekst wellicht minder duidelijk is, lijkt het toch helder dat Gods gezag hier aan de gemeente wordt gedelegeerd omdat Hij Zelf in hun midden is.

Zoon van David?

Na de prachtige intocht in Jeruzalem op een ezel lezen we in Mattheüs over een aantal twistgesprekken met de farizeeën en schriftgeleerden. Jezus antwoordt met gelijkenissen op de vraag op wiens gezag Hij al die dingen deed (H 21 en 22). Daarna krijgen we de vraag over de keizerlijke belasting, de vraag over de opstanding en tenslotte de vraag over het grote gebod. Maar dan komt Hij met een vraag waar zijn tegenstanders geen raad mee weten. Is Jezus de zoon van David? Maar hoe kan het dan dat David hem Heer noemt? Hiermee maakt Hij duidelijk waar Hij echt vandaan komt. Er kan natuurlijk een geslachtsregister worden opgesteld (zoals in H 1 en ook in Lukas 3), maar dat is slechts een gedeeltelijk antwoord. Johannes schrijft op dat Hij ook gezegd heeft: *eer Abraham was, ben Ik*. En ook hier in Mat.22:45 laat Hij merken dat Hij de HEERE God zelf is.

En zie, Ik ben met u

Er zijn wellicht meer plaatsen te bespreken, maar ik wil eindigen met 28:20, het laatste vers van dit evangelie: *"En zie, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van de eeuw"*. Hoe kan Hij dit zeggen als Hij niet God zelf is? Want het betekent dat Hij alomtegenwoordig is, met alle discipelen kan en wil en zal zijn - waar zij (ook wij dus) ook zijn. De HEERE God zegt tegen Jeremia: *"Wees niet bevreesd voor hen, want Ik ben met u om u te redden"* (Jer.1:8). Denk vooral ook aan wat Hij tegen Jakob zegt in de droom in Bethel: *"Ik ben de HEERE ... En zie, Ik ben met u, Ik zal u beschermen overal waar u heen zult gaan, en Ik zal u terugbrengen in dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb!"* (Gen.28:13-15). Lees ook Psalm 139, waar duidelijk wordt dat de HEERE God overal met ons mee kan gaan.

Tot slot

We hebben in Mattheüs op heel wat plaatsen gezien - van het begin tot het eind - dat de Koning, de Leeuw van Juda,

waar Mattheüs in dit evangelie over spreekt, in feite God zelf is. Uit het Oude Testament wisten we natuurlijk al dat God zelf over Zijn volk wil regeren. Toen Samuel bij God kwam klagen over de wens van het volk om een koning over hen aan te stellen, zei de HEERE God: *“Mij hebben zij verworpen, dat Ik geen Koning over hen zou zijn”*. De eerste koning is naar het vlees (Saul), de tweede naar het hart van God (David). Maar wat de zoon van David lijkt te zijn (als vervulling van die bijzondere belofte aan David), is in feite God zelf, mens geworden. Zo komt God toch tot zijn doel, ondanks de zonden, de missers en de klachten van mensen. Ezechiël kondigde al aan dat Hij zelf naar zijn schapen om zou zien, dat Hij zelf de Herder zou zijn - zoals David al optekende in Psalm 23:1. In Psalm 24:10 lezen we dat de Koning der ere de HEERE van de legermachten is. In Jes.52:7 lezen we *“Hoe lieflijk zijn .. de voeten van hem ... die tegen Sion zegt: Uw God is Koning”*, zoals we in Zach.14:9 lezen: *“de HEERE zal Koning worden over heel de aarde”*.

Deze machtige, grote, heilige God - Hij werd Mens. Mid-den in het Mattheüs-evangelie zegt Hij (notabene) dat Hij *zachtmoedig en nederig van hart* is (11:28-30). Wat een Koning, wat een Heer, welk een God! Als het goed is, komen we na dit alles overwogen te hebben tot aanbidding en danken we Hem des te meer dat Hij onze Heer is, dat Hij ons vrienden noemt, dat Hij het zegt: *“En zie, Ik ben met u alle dagen”*. Vertrouwen we op Zijn Woord zoals de centurio, komen we tot aanbidding als de wijzen, verwonderen we ons als de discipelen bij het bedaren van de storm? Straks zal Hij regeren over deze aarde - mag Hij nu ook al regeren in ons hart?

Dit artikel is mede geïnspireerd op een hoofdstuk in het boek “Achteruit lezen” van Richard B. Hayes.

